

Kylien palvelut sopimalla, hyviä käytäntöjä!

Heli Siirilä

Maaseutuasumisen teemaryhmä, erityisasiantuntija

Lappeenranta 24.1.2012

Esityksen kooste

Mistä maaseudun palvelusopimuksessa on kyse?

Miksi? Mitä hyötyä?

Esimerkkejä palveluihin liittyen

Maaseudun palvelusopimus

eli sopimuksellisuus on toimintatapa, jonka avulla alueen palveluita suunnitellaan ja sovitaan joustavasti ja paikallisesti neuvotellen

Sen avulla säilytetään vanhoja tai luodaan uusia palveluita ja työpaikkoja kokoamalla pienistä yksittäisistä työtehtävistä järkeviä kokonaisuuksia

↔ Ihmisen ja alueen näkökulma

PALVELUNTUOTTAJAT

PAIKALLINEN YRITYS

- **tuottaa** lähipalveluja
- **työllistää**

YRITYKSIÄ

PAIKALLINEN (PALVELU)OSUUSKUNTA

- tuottaa lähipalveluja
- työllistää
- **välittää töitä paikallisesti**

YHDISTYKSIÄ

PAIKALLINEN YHDISTYS

- tuottaa lähipalveluja
- työllistää

JNE.

- tuottaa
- työllistää

VALTAKUNNALLINEN TAUSTATUKI

VÄLITTÄJÄORGANISAATIO (toimintaryhmä)

VÄLITTÄJÄ

(kyläasiamies tms.)

- selvittää organisoimattomat työt
- saattaa kysynnän ja tarjonnan yhteen
- > **välittää**
- > **mobilisoi**

KOLMEN SEKTORIN YHTEISTYÖ

- neuvottelee alueen
työmahdollisuuksista,
työntekijöistä ja
sopimuksista

KUNTA

YRITYS

YHDISTYS

TILAAJAT

Hyödyt eri osapuolille (1/2)

Kunnille:

- Palvelun tarjoaminen kunnan laita-alueilla helpottuu / Palvelut paranevat
- Käyttäjien näkemysten esilletulo
- Työllisyys paranee
- Säästöt palveluiden tuotannossa

Yrityksille:

- Mahdollisuus uuteen liiketoimintaan tai nykyisen laajentamiseen

Hyödyt eri osapuolille (2/2)

Yhdistyksille:

- Mahdollisuus tulon hankintaan
- Oman kylän palveluiden paraneminen
- Mahdollisuus palkattuun henkilökuntaan

Asukkaille:

- Paremmat lähipalvelut
- Viihtyisyyden kasvu (maisema, palvelut)
- Työllistymismahdollisuus

The background of the slide features a light gray background with a series of white, stylized houses arranged in a diagonal line from the top left towards the bottom right. Each house has a small, dark gray rectangular window. Above each house, there is a vertical column of white circles of varying sizes, resembling bubbles or smoke rising from the houses. The circles are also arranged in a diagonal pattern, following the line of the houses.

Esimerkkejä

Kylä- ja Kotipäivät Haminassa

- Haminan alueen 16 kylässä järjestettiin Kyläpäivä, jossa esiteltiin seurakunnan ja kaupungin palveluita
    - Mukana mm. diakoniatyö, nuorisotyö, fysioterapia, sosiaalityö, muutamia yrittäjiä
    - Haluttiin tuoda palveluita kylille
  - Kyläpäivillä asukas pystyi sopia Kotipäivän eli kotikäynnin oman tarpeensa mukaan
- tavoitteena pidentää vanhusten mahdollisuuksia asua kotona ja lisätä turvallisuuden tunnetta

Kokonainen työpaikka kunnan ja yhdistyksen yhteistyöllä

- Urheiluseura palkkasi työntekijän, joka toimii puolet päivästä koulunkäyntiavustajana koulussa ja puolet urheilukerhojen vetäjänä
  - Kunta maksaa tukea, joka kattaa puolet palkasta
  - Tällä järjestelyllä saatu mielekäs **kokopäiväinen** työpaikka
- Missä muissa yhteyksissä vastaavaa yhdistelemistä voisi tehdä? Terveyspalveluissa, kulttuurissa, vanhustenpalveluissa...?

Hengähdystauko omaishoitajille ja -hoidettaville

- Järjenpään kaupunki järjesti kerran viikossa Keskiviikkopysäkin (4h) omaishoitajille ja omaishoidettaville, jonka aikana omaishoitajat pystyivät tekemään mitä halusivat: lepäämään, liikkumaan, hoitamaan asioita tms.
  - Neljän yhdistyksen vapaaehtoiset järjestivät kukin vuorollaan osallistujille mielekästä ohjelmaa
  - Kunta tarjosi tilat, päiväkahvit sekä valvojan
- Kunnalle helppo ja edullinen tapa helpottaa omaishoitajien vaativaa arkea

Tukea työllistämiseen yhdistyksille:

Suomut ry

- Suomut ry on suomussalmelainen yhdistys, jonka jäsenenä on alueen yhdistyksiä
- Kun jäsenyhdistys palkkaa henkilökuntaa, Suomut ry hoitaa kaikki hallinnolliset asiat alusta loppuun
- Kunta maksaa Suomut ry:n kahden työntekijän palkan → toiminta on kannattavaa kunnan säästäessä pitkäaikaistyöttömistä maksettavissa Kela-maksuissa
- Lisännyt ratkaisevasti alueen yhdistysten halua lähteä paikkaamaan palveluaukkoja!

PalveluSantra

- Palveluneuvontaa ikääntyville ja heidän läheisilleen
- Toiminut vuodesta 2003 lähtien kertoen julkisista, yksityisistä ja yhdistysten tarjoamista palveluista
- Edistää kotona asuvien ikäihmisten hyvinvointia, helpottaa asiakkaiden ja palvelujen kohtaamista ja edistää sosiaali- ja terveysalan yritystoimintaa
- Toiminta-alueena 14 kuntaa Päijät-Hämeessä
- Palveluntuottajarekisteri, palvelupiste Lahdessa, kuntakohtaiset palveluoppaat ja palvelupäivät
- Rahoittajina 14 kuntaa, RAY, palveluntuottajat
- ”Jos ei olisi PalveluSantraa, minne soitettaisiin?”

Mitä yhteistä?

Edellä mainitut esimerkit tuovat hienosti esille,
kuinka uudella tavalla toimimalla on säilytetty tai
luotu uusia palveluita ja työpaikkoja

→ perinteisten rajojen ylittäminen, luovaa uudelleen
ajattelua sekä yhteistyötä

Mikä estää hallinto- ja toimijarajojen ylittämistä täällä
Etelä-Karjalassa? Vai estääkö mikään?

Materiaalia ja lisätietoa löytyy:
www.maaseutupolitiikka.fi
→ teemaryhmät
→ kautensa päättäneet teemaryhmät
→ Sopimuksellisuus

→ Kiitos! ←